

καὶ τὴν φροντίδα τῶν ὀρεινῶν δι' αὐτά. Θὰ ἐπιτυχῇ αὐτῷ στροφὴν τῆς δράσεως τοῦ παράγοντος ἄνθρωπος πρὸς συντήρησιν καὶ βελτίωσιν τοῦ ἑδάφους καὶ ἐνίσχυσιν γενικῶς τῆς οἰκονομίας τῆς φύσεως.

Τὸ θέμα αὐτὸ ἔχει τόσον κατανηθῇ καὶ ἐκτιμηθῇ ὑπὸ τῶν κατοίκων ὥστε ἔχει κατὰ τὴν ἑκείνου τὴν φροντίδα καὶ τὸ κύριον αἴτημά των.

Καταβάλλονται καὶ ὑπὸ τῆς Πολιτείας κατ' ἔτος καὶ προσπάθειαι ἀξιόλογοι καὶ δαπάναι σημαντικά. Διὰ μίαν ὅμως ταχυτέραν κατὰ τὸ δυνατόν καὶ ἀσφαλῆ λύσιν τοῦ προβλήματος εἶναι ἀνάγκη τὸ δίκτυον συνδέσεως τῶν ὁδῶν διαφόρων Κοινοτήτων καὶ συνοικισμῶν μὲ τὰς ἐπαρχιακὰς ὁδοὺς νὰ παραχθῇ ἐπιμελῶς καὶ μελετηθῇ πλήρως.

Περαιτέρω πρέπει νὰ προγραμματισθῇ καὶ ἱεραρχηθῇ κατὰ τινα τρόπον, ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τὴν ὅποیان παρουσιάζει, ἡ διάνοιξις καὶ κατασκευὴ ἐκάστης ὁδοῦ.

Εἰς τὴν ἀφορὰ τὴν χρηματοδότησιν ἔργων δύνανται νὰ ἀκολουθηθοῦν δύο γραμμί. α) ἡ πλήρης χρηματοδότησις τῆς διανοίξεως διαφόρων κοινοτικῶν ὁδῶν εἰς ἀριθμὸν ἀνάλογον πρὸς τὰς ὑπαρχούσας οἰκονομικὰς δυνατότητας καὶ ἐν συνεχείᾳ καὶ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῶν, ἡ χρηματοδότησις ἄλλων τοιούτων β) ἡ κατὰ τμήματα χρηματοδότησις πολλῶν κοινοτικῶν ὁδῶν συγχρόνως.

Ἡ δευτέρα γραμμὴ νομιζομένη εἶναι καλύτερα, ἀρκεῖ νὰ προβλέπῃ τὴν ἐντός 3—5 τὸ πολὺ ἔτιων ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου, διότι ὑποβηθῶνται πολλὰ Κοινότητες συγχρόνως καὶ συνεγείρει τὸ ἐνδιαφέρον μεγαλυτέρον ἀριθμοῦ κατοίκων, ὅτινες συμβάλλουν διὰ προσωπικῆς ἐργασίας πρὸς ταχυτέραν ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ.

Εἶναι ἀνάγκη ὅμως εἰς τὴν δευτέραν αὐτὴν περίπτωσιν ἡ χρηματοδότησις νὰ γίνεταί εἰς ὅψος τοιούτου, ὥστε νὰ ἐπαρκῇ δι' ἐργασίαν μηχανημάτων (προωθητῶν κλπ). Ἀπεδείχθη ἐκ τῆς πράξεως ὅτι ἡ κατὰ μικρὰ χρηματικά ποσὰ χρηματοδότησις διανοίξεως δρόμων κατὰ τὸ σύστημα ἐργασία—πρόνοια διὰ τῆς πληρωμῆς ἡμερομισθίων εἰς τοὺς κατοίκους δὲν ἀποδίδει τι τὸ ἀξιόλογον καὶ ἐνῶ δὲν προωθεῖ τὰ προβλήματα τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου οὐσιαστικῶς ἢ ὅσον ἐπιβάλλουν αἱ περιστάσεις τάχως, δημιουργεῖ μίαν σπατάλην δύναται τις νὰ εἴπῃ, χρηματος.

II) Ἡ ἐξασφάλισις ἐπαρκῶς κλήρου. Ὑπάρχουν πολλὰ οἰκονόμειαι εἰς τὰ ὄρεϊνὰ μὲ ἐλάχιστον κλήρον 4—8 στρεμ. Ὅμως μὲ περιουσίαν 4—8 στρ. ἐξ ὧν τὰ 2)3 ζητηθῶν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ συγκράτησις πληθυσμοῦ. Καθίσταται ἀπαραίτητον νὰ ἐρευνηθοῦν αἱ δυνατότητες ἐπεκτάσεως τοῦ κλή-

ρου διὰ διατείν παραχωρήσεως τῶν δυναμένων νὰ ἀποδοθῶν εἰς τὴν γεωργικὴν ἐκμετάλλευσιν δημοσίων δασικῶν ἐκτάσεων.

Ἐπειδὴ νομιζομένη ὅτι ἡ τοιαύτη δυνατότης εἶναι κατὰ περιφέρειας μὲλλον περιωρισμένη, θεωροῦμεν σκόπιμον, ὅπως ἀντιμετωπισθῇ ἡ ἐξαγορὰ ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ διάθεσις ἐπὶ μακροπροθέσμως πιστώσει εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνεπαρκῆ κλήρον, τῶν ἐκτάσεων ἐκείνων, αἵτινες ἀνήκουν εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε μόνιμους ἀπομακρυνομένους ἐκ τοῦ χωρίου των καὶ εἰς τὰς ἱερὰς Μονὰς, ἐφ' ὅσων αἱ ἐκτάσεις αὐταὶ εἶναι κατὰ ἓνα τρόπον ἐγκαταλειμμέναι ἢ ἐκμεταλλεῖσθαι λαν ἐκτατικῶς.

Πρὸς τοῦτο καὶ πρὸς ἀπλούστευσιν τοῦ πράγματος θὰ ἡδύνατο νὰ καθιερωθῇ, ἂν ἡ ἐξαγορὰ ὑπὸ τοῦ Κράτους κριθῇ ἀνέφικτος ἢ δυσχερὴς, ἡ χορηγίσις μακροπροθέσμως δανείων ὑπὸ τῆς Α.Τ.Ε. πρὸς τοὺς ἀκτήμονας καὶ τοὺς ἔχοντας ἀνεπαρκῆ κλήρον διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῶν κτημάτων δι' αὐτῶν δι' ἀπευθείας συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ ἀκτημόνων.

Τὸ προτεινόμενον μέτρον πιστεύομεν ὅτι καὶ τοὺς νῦν ἰδιοκτῆτας των θὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ τοὺς ἔχοντας ἀνεπαρκῆ κλήρον θὰ συγκρατήσῃ εἰς τὸ χωρίδι των, διότι θὰ τοὺς δημιουργήσῃ ἀσφαλῆ δυνατότητα ζωῆς καὶ θὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰς περιπετειὰς εἰς ἃς τοὺς ὀδηγεῖ ἡ ἀπομακρυνσις των ἀπὸ τὰ χωριά των κατὰ τὰ πρῶτα τοῦλάχιστον ἔτη. Περαιτέρω θὰ διαφυλάξῃ καὶ βελτιώσῃ καὶ τὸ Ἑθνικὸν μας ἔδαφος, διότι οἱ ἐγκαταλειπόμενοι ἢ ἐκμεταλλεῖσθαι λαν ἐκτατικῶς κατὰ τὸ μισοκῆρυκον σύστημα ἄγροι εἰς τὰς ὄρεϊνὰς Κοινότητας, ὅπου τὸ ἔδαφος εἶναι ἐπικλινές, διατεταγμένον εἰς πεζοῦλες καὶ συγκρατοῦμενον μὲ τοίχους, δὲν συντηροῦνται, ἀποδίδουν ἐλάχιστα, οἱ τοίχοι καταρρέουν καὶ μετατρέπονται συντόμως εἰς σάρρες, ὡς τὰς ἀποκαλοῦν οἱ χωρικοί, ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ συνόλου.

III) Ἡ υποβοήθησις μὲ κάθε μέσον τῆς ἐντάσεως τοῦ ἡδῆ ἐφαρμοσμένου συστήματος ἐκμεταλλεύσεως πρὸς ἄμεσον αὔξησιν τοῦ εισοδήματος. Πρὸς τοῦτο ἡ εὐρεῖα χρηματοδότησις τῶν μικρῶν ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων, ὁ συνδυασμὸς τῶν ἀρδευτικῶν εἰς περιπτώσεις ἱκανῶν παροχῶν ὕδατος μὲ παραγωγὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἡ πύκνωσις τῶν πρατηρίων χημικῶν λιπασμάτων, γεωργικῶν φαρμάκων καὶ ζωοτροφῶν, ἡ δημιουργία ἀποθηκευτικῶν χώρων κ.λ.π. εἶναι ἐπιβεβλημένα.

IV) Ἡ ὁργάνωσις τῶν κατοίκων εἰς Συνεταιρισμούς, ἡ χρηματοδότησις των διὰ μεσοπροθέσμων δανείων πρὸς ἀπόκτησιν ὑφ' ἐκάστου συνεταίρου 12—15 τοῦλάχιστον